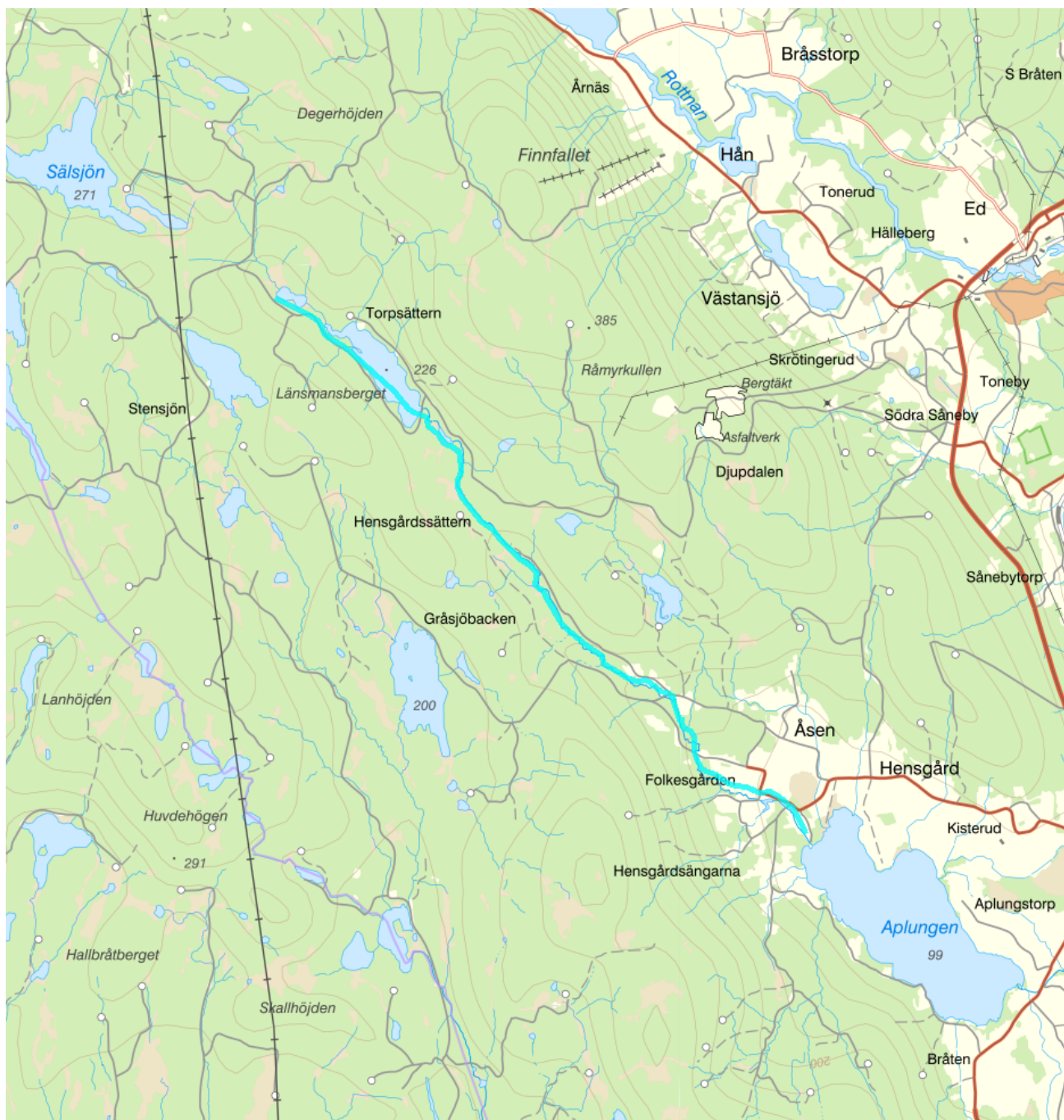

Aplungsälven övre - WA12666850 / SE663023-134308

Vattenkategori	Vattendrag	Län	Värmland - 17
Typ	Vattenförekomst	Kommun	Sunne - 1766
Distrikt	5. Västerhavet (nationell del) - SE5	Längd (km)	9,3
Huvudavrinningsområde	Göta älv - SE108000		

Mer information <http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterMSCD=WA12666850>

Miljö kvalitetsnorm

Ekologisk status

Kvalitetskrav

■ God ekologisk status 2021

Version: Beslutad

Motivering till kvalitetskrav

▲ *Motiveringstexter kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet*

Konnektivitet

Vattenförekomsten bedöms ha problem med bristande konnektivitet orsakat av en utloppsdamms vid Norra Aplungen, samt av en kraftverksdamms vid Hensgård. Problemen kan åtgärdas exempelvis genom omlöp förbi dammarna. Tidsundantag till 2021 har fastställts på grund av att den administrativa kapaciteten är otillräcklig då tillsyns- och omprövningsprocesser är tids- och resurskrävande. Tillsyn och omprövning av objekten behöver göras och de fysiska åtgärderna behöver genomföras så att god ekologisk status kan uppnås 2021.

Kemisk ytvattenstatus**Kvalitetskrav**

God kemisk ytvattenstatus

God kemisk ytvattenstatus 2015 med undantag för kvicksilver (Hg) och polybromerade difenyletrar (PBDE). Ämnen vars påverkan i första hand kommer ifrån atmosfäriskt nedfall från långväga lufttransporter efter förbränning av varor. Ämnena överskrider sina respektive gränsvärden i fisk i alla Sveriges vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Även om halterna minskar generellt på grund av restriktioner är det svårt att veta när god kemisk status kommer att uppnås. Undantag sätts i form av mindre strängt krav med skälen tekniskt omöjligt.

Undantag - Mindre stränga krav

Kvicksilver och kvicksilverföreningar

Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

▲ *Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet*

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för kvicksilver (Hg), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av kvicksilver bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referens från SLU i referensbiblioteket i VISS: 51583 eller IVLs biotadatabas: 51273). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av kvicksilver till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Den största påverkan av kvicksilver består av atmosfärisk deposition vars ursprung är långväga, globala atmosfäriska utsläpp från tung industri och förbränning av stenkol. I Sverige har en stor mängd av det nedfallande atmosfäriska kvicksilvret under lång tid ackumulerats skogsmarkens humuslager, varifrån det kontinuerligt sker ett läckage till ytvattnet med påföljande ackumulering i vattenlevande organismer och fisk. Problemet bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av kvicksilver (december 2015) får dock inte öka.

Bromerad difenyleter

Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus

▲ *Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet*

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för bromerade difenyletrar (kongenerna 28, 47, 99, 100, 153 och 154), även kallade polybromerade difenyletrar (PBDE), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av PBDE bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av PBDE till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Problemet beror främst på påverkan från långväga luftburna föroreningar och bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av PBDE (december 2015) får dock inte öka.

Statusklassning

Status ?	Klassificering
- Ekologisk status	☐ Måttlig
- Tillkomst/härkomst	☐ Naturlig
- Kemisk status	☐ Uppnår ej god
Ekologisk status - Biologiska kvalitetsfaktorer ?	
Påväxt-kiselalger	☐ Ej klassad
IPS-index för Kiselalger	☐ Ej klassad
ACID - Surhetsindex för vattendrag och sjöar	☐ Ej klassad

Bottenfauna	Ej klassad
ASPT	Ej klassad
DJ-index	Ej klassad
Fisk	Måttlig
Fisk i rinnande vatten (VIX)	God
Fisk i rinnande vatten (VIXMORF)	
Fisk i rinnande vatten (VIXh)	
Fisk i rinnande vatten (VIXsm)	

Ekologisk status - Fysikalisk-Kemiska kvalitetsfaktorer

Näringsämnen	Ej klassad
Försurning	Måttlig
Särskilda förorenande ämnen	Ej klassad
Koppar	
Zink	

Ekologisk status - Hydromorfologi

Konnektivitet i vattendrag	Dålig
Konnektivitet i uppströms och nedströms riktning i vattendrag	Dålig
Konnektivitet i sidled till närområde och svämplan i vattendrag	
Hydrologisk regim i vattendrag	Måttlig
Specifik flödesenergi i vattendrag	Hög
Volymsavvikelse i vattendrag	Måttlig
Avvikelse i flödets förändringstakt	Måttlig
Vattenståndets förändringstakt i vattendrag	Ej klassad
Morfologiskt tillstånd i vattendrag	Hög
Vattendragsfårans form	Hög
Vattendragets planform	Hög
Vattendragsfårans bottensubstrat	Hög
Död ved i vattendrag	
Strukturer i vattendraget	Hög
Vattendragsfårans kanter	Hög
Vattendragets närområde	God
Svämplanets strukturer och funktion i vattendrag	God

Kemisk status

Prioriterade ämnen	Uppnår ej god
Bromerad difenyleter	Uppnår ej god
Kvicksilver och kvicksilverföreningar	Uppnår ej god

Miljöproblem och påverkanskällor

Påverkanskällor ?

Klassificering

- Punktkällor - reningsverk
- Punktkällor - Bräddning

Punktkällor - IED-industri	
Punktkällor - Inte IED-industri	
Punktkällor - Förorenade områden	
Punktkällor - Deponier	
Punktkällor - Lakvatten från gruvdrift	
Punktkällor - Vattenbruk	
Punktkällor - Andra signifikanta punktkällor	
Diffusa källor - Urban markanvändning	
Diffusa källor - Jordbruk	
Diffusa källor - Skogsbruk	 Ej betydande påverkan
Diffusa källor - Transport och infrastruktur	
Diffusa källor - Förorenad mark/gammal industrimark	
Diffusa källor - Enskilda avlopp	
Diffusa källor - Atmosfärisk deposition	 Betydande påverkan
Diffusa källor - Materialtäkt	
Diffusa källor - Vattenbruk	
Diffusa källor - Andra relevanta	
Vattenuttag eller vattenavledning - för jordbruk	
Vattenuttag eller vattenavledning för dricksvatten	
Vattenuttag eller vattenavledning - för industri	
Vattenuttag eller vattenavledning - för kylvatten	
Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenbruk	
Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenkraft	
Vattenuttag eller vattenavledning - annat	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för vattenkraft	 Betydande påverkan
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för dricksvatten	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för översvämningsskydd	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för bevattning	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för turism och rekreation	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för industrin	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för sjöfart	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - Annat	
Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - okända eller föräldrade	 Ej klassad
Förändring av hydrologisk regim - jordbruk	
Förändring av hydrologisk regim - Sjöfart	
Förändring av hydrologisk regim - vattenkraft	 Betydande påverkan
Förändring av hydrologisk regim - offentlig vattenförsörjning	
Förändring av hydrologisk regim - fiske och vattenbruk	

Förändring av hydrologisk regim - annat

Fysisk förlust av hela eller delar av vattenförekomster

Förändring av morfologiskt tillstånd - för översvämningsskydd

Förändring av morfologiskt tillstånd - för jordbruket

Förändring av morfologiskt tillstånd - för sjöfart

Förändring av morfologiskt tillstånd - annat

Förändring av morfologiskt tillstånd - okända eller föråldrade

Andra hydromorfologiska förändringar

Introducerade sjukdomar eller arter

Exploatering eller borttagande av djur eller växter

Nedskräpning, olaglig avfallsdumpning

Annan signifikant påverkan

Okänd signifikant påverkan

Historisk förorening

Åtgärder

Här presenteras de föreslagna och genomförda åtgärderna för vattenförekomsten.

Juridiskt bindande åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram innehåller de åtgärder som myndigheter och kommuner behöver genomföra för att miljökvalitetsnormerna ska följas. Åtgärdsprogrammen för respektive vattendistrikt hittar du på www.vattenmyndigheterna.se.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet är administrativa åtgärder som är juridiskt bindande. Dessa syftar till att bana väg för de åtgärder som genomförs direkt i vattenmiljöerna för att förbättra vattnets ekologiska och kemiska status.

Möjliga, planerade, pågående och genomförda åtgärder för bättre vattenkvalitet

Nedan visas genomförda och planerade åtgärder samt föreslagna åtgärder som kan behöva genomföras för att uppnå bättre vattenkvalitet. Åtgärderna är inte juridiskt bindande, utan en del i den långsiktiga planeringen för bättre vatten. Det kan finnas ytterligare åtgärder som av olika anledning ännu inte blivit registrerade. Vattenmyndigheterna välkomnar synpunkter och konkreta förbättringsförslag på föreslagna åtgärder.

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 3 (5 st)

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
Ekologiskt funktionell kantzon skogsbruk	Ekologiskt funktionella kantzoner-skogsbruk	Aplungsälven övre			-		
God miljöhänsyn vid kvävegödsling	God miljöhänsyn vid kvävegödsling	Aplungsälven övre			-		
Hänsyn vid dikning	Hänsyn vid dikning	Aplungsälven övre			-		
Möjliggöra upp- och nedströmspassage - Hensgård	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6627763 - 1345740			-		
Möjliggöra upp- och nedströmspassage - Norra Aplungen	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6632099 - 1341782			-		

Möjliga åtgärder i Förvaltningscykel 2 (7 st)

Förslag på åtgärder som är möjliga att genomföra eller skulle behöva genomföras för att nå god vattenstatus.

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
--------	-----------------	--------------	----------	---------	-----------	--------------	---------

Nedströms passage - Hensgård	Anordningar för nedströmspassage	6624141 - 391043	1 st	-	
Ekologiskt funktionell kantzon skogsbruk	Ekologiskt funktionella kantzoner-skogsbruk	Aplungsälven övre		-	
God miljöhänsyn vid kvävegödsling	God miljöhänsyn vid kvävegödsling	Aplungsälven övre		-	
Hänsyn vid dikning	Hänsyn vid dikning	Aplungsälven övre		-	
Mintappning i fiskväg - Hensgård	Minimitappning	6627763 - 1345740	7 m	-	1 200 000 kr
Möjliggöra upp- och nedströmspassage - Hensgård	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6627763 - 1345740		-	
Möjliggöra upp- och nedströmspassage - Norra Aplungen	Möjliggöra upp- och nedströmspassage	6632099 - 1341782		-	

Planerade eller pågående åtgärder (8 st)

Åtgärder som planeras att genomföras eller håller på att genomföras.

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Status	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
NORRA APLUNGEN	Kalkning med båt	NORRA APLUNGEN		Planerad	50 ton	2014 - 2014	42 000 kr	
NORRA APLUNGEN	Kalkning med båt	NORRA APLUNGEN		Planerad	50 ton	2015 - 2015	42 000 kr	
NORRA APLUNGEN	Kalkning med båt	NORRA APLUNGEN		Planerad	50 ton	2016 - 2016	42 000 kr	
NORRA APLUNGEN	Kalkning med båt	NORRA APLUNGEN		Planerad	50 ton	2017 - 2017	42 000 kr	
ÖRTJÄRN	Kalkning med flyg	ÖRTJÄRN		Planerad	20 ton	2014 - 2014	17 000 kr	
ÖRTJÄRN	Kalkning med flyg	ÖRTJÄRN		Planerad	20 ton	2015 - 2015	17 000 kr	
ÖRTJÄRN	Kalkning med flyg	ÖRTJÄRN		Planerad	20 ton	2016 - 2016	17 000 kr	
ÖRTJÄRN	Kalkning med flyg	ÖRTJÄRN		Planerad	20 ton	2017 - 2017	17 000 kr	

Genomförda åtgärder (29 st)

Åtgärder som har genomförts i eller kring vattenförekomsten eller har en effekt på vattenförekomsten

Åtgärd	Åtgärdskategori	Åtgärdsplats	Effekter	Storlek	Tidsspann	Totalkostnad	Flaggor
NORRA APLUNGEN	Kalkning med båt	NORRA APLUNGEN		41 ton	2009 - 2009	27 000 kr	
NORRA APLUNGEN	Kalkning med båt	NORRA APLUNGEN		41 ton	2010 - 2010	28 000 kr	
NORRA APLUNGEN	Kalkning med båt	NORRA APLUNGEN		42 ton	2011 - 2011	40 000 kr	
NORRA APLUNGEN	Kalkning med båt	NORRA APLUNGEN		45 ton	2012 - 2012	46 000 kr	
NORRA APLUNGEN	Kalkning med båt	NORRA APLUNGEN		42 ton	2013 - 2013	35 000 kr	
NORRA APLUNGEN	Kalkning med båt	NORRA APLUNGEN		50 ton	2014 - 2014	42 000 kr	
NORRA APLUNGEN	Kalkning med båt	NORRA APLUNGEN		50 ton	2015 - 2015	40 000 kr	
NORRA APLUNGEN	Kalkning med båt	NORRA APLUNGEN		50 ton	2014 - 2014	42 000 kr	

NORRA APLUNGEN	Kalkning med båt	NORRA APLUNGEN		58 ton	2016 - 2016	44 000 kr
NORRA APLUNGEN	Kalkning med båt	NORRA APLUNGEN		61 ton	2017 - 2017	49 000 kr
NORRA APLUNGEN	Kalkning med båt	NORRA APLUNGEN		61 ton	2018 - 2018	49 000 kr
NORRA APLUNGEN	Kalkning med båt	NORRA APLUNGEN		61 ton	2019 - 2019	49 000 kr
NORRA APLUNGEN	Kalkning med båt	NORRA APLUNGEN		60 ton	2020 - 2020	870 kr
ÖRTJÄRN	Kalkning med flyg	ÖRTJÄRN		14 ton	2009 - 2009	16 000 kr
ÖRTJÄRN	Kalkning med flyg	ÖRTJÄRN		14 ton	2010 - 2010	16 000 kr
ÖRTJÄRN	Kalkning med flyg	ÖRTJÄRN		14 ton	2011 - 2011	13 000 kr
ÖRTJÄRN	Kalkning med flyg	ÖRTJÄRN		14 ton	2012 - 2012	14 000 kr
ÖRTJÄRN	Kalkning med flyg	ÖRTJÄRN		14 ton	2013 - 2013	11 000 kr
ÖRTJÄRN	Kalkning med flyg	ÖRTJÄRN		20 ton	2014 - 2014	17 000 kr
ÖRTJÄRN	Kalkning med flyg	ÖRTJÄRN		20 ton	2015 - 2015	16 000 kr
ÖRTJÄRN	Kalkning med flyg	ÖRTJÄRN		20 ton	2014 - 2014	17 000 kr
ÖRTJÄRN	Kalkning med flyg	ÖRTJÄRN		26 ton	2016 - 2016	34 000 kr
ÖRTJÄRN	Kalkning med flyg	ÖRTJÄRN		26 ton	2017 - 2017	35 000 kr
ÖRTJÄRN	Kalkning med flyg	ÖRTJÄRN		27 ton	2018 - 2018	35 000 kr
ÖRTJÄRN	Kalkning med flyg	ÖRTJÄRN		27 ton	2019 - 2019	35 000 kr
ÖRTJÄRN	Kalkning med flyg	ÖRTJÄRN		27 ton	2020 - 2020	1 500 kr
Miljöersättning ekologisk odling	Odling utan bekämpningsmedel	Inloppet i Aplungen		3 ha	2010 - 2014	
Skyddszon	Skyddszon på åkermark	Aplungsälven övre	Minskning Totalfosfor kg/år	1,1 ha	2016 -	
Miljöersättning extensiv vallodling	Vallodling i slättlandskapet (enligt miljöstödet)	Inloppet i Aplungen	Minskning Totalkväve st/år Minskning Totalfosfor st/år	20 ha	2010 - 2014	

Miljöövervakning

Övervakningsstation	Program	Undersökning	Programspecifikt ID	Programspecifikt namn
Aplungsälven, folkesgården	KEU, Värmlands län	Vattenkemi i vattendrag	17STA2000	Aplungsälven, folkesgården
Aplungsälven, Kalkmyren	KEU, Värmlands län	Elfiske	17ELF0435	Aplungsälven, Kalkmyren

Skyddade områden

Område

Avloppskänsliga områden, inlandsvatten, fosfor
Känsliga jordbruksområden

EUID

SELK001
SENi1

Områdestyp

Avloppsvattendirektivet
Nitratkänsliga områden

Typtillhörighet**Värde****Typindelning/Typtillhörighet ?**

Vattentyp - Vattendrag	1LM
Limnisk vattentypsregion	Södra Sverige (1)
Tillrinningsområdets storlek (km2)	≤ 100 (L)
Vattendraglutning (%)	0,1 - 2 (M)

Vatten som ingår i förekomsten

Dessa rinnsträckor och vattenytor ingår i SMHI:s Hydrologiska nätverk som bygger på översiktskartan (1:250 000) som är byggstenar till att skapa vattenförekomster för sjöar och vattendrag.

Den hydrologiska ordningen visar vilken ordning rinnsträckorna och vattenytorna ligger i förekomsten från nedströms och uppåt.

Ordning	RSTID/VYID	VName / RName	Name	Linjekod/Ytkod
0	66278221345323	Aplungsälven		Vattendrag

Vattenversion

I följande versioner har detta objekt existerat

Version	Datum
Ytvatten innan versionshantering	2011-05-09 12:09
SVAR_2010_1	2011-10-17 12:07
SVAR_2012_2	2012-11-08 09:07
SVAR_2016	2017-06-20 09:29

Cykel

Cykel	Vattentyp
Förvaltningscykel 1 (2004 - 2009)	Vattenförekomst
Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)	Vattenförekomst
Förlängning av förvaltningscykel 2	Vattenförekomst
Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021) (aktuell)	Vattenförekomst

Kontakta Länsstyrelsen i Värmland

E-post beredningssekretariatet.varmland@lansstyrelsen.se

Hemsida <http://www.lansstyrelsen.se/varmland/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/vattenforvaltning/Pages/index.aspx>